

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Τρίτην, 14^{ην}/ 27^{ην} Σεπτεμβρίου 2022, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἐορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ἡ Ἐκκλησία ἔχει προτίστως τὴν μνήμην τοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὑψωθέντος διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν μνήμην τῆς ὑψώσεως αὐτοῦ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ, ὅτε τοῦτο ἀνευρέθη ὑπὸ τῆς Ἀγίας Ἑλένης καὶ ἀνυψώθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων Μακαρίου εἰς θέαν καὶ προσκύνησιν τῶν προστρεξάντων καὶ διὰ τὴν τελετὴν τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως χιλιάδων προσκυνητῶν.

Τό κοσμοϊστορικόν γεγονός τοῦτο ἐωρτάσθη δι' Ἑσπερινοῦ ἀφ' ἐσπέρας καὶ διὰ θείας Λειτουργίας τὴν πρωΐαν ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς εἰς τό Καθολικόν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

Τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τῆς θείας Λειτουργίας προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος. Εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν συνελειτούργησαν μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου οἱ Ἀγιοταφῖται Ἀρχιερεῖς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βόστρων κ. Τιμόθεος, καὶ οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρεπιδημοῦντες Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων καὶ Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων. Ἐπίσης οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιεπίσκοποι Γεράσων κ. Θεοφάνης, Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος, Θαβωρίου κ. Μεθόδιος, Σεβαστείας κ. Θεοδόσιος, Λύδης κ. Δημήτριος, Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος, ὁ Ἐπίσκοπος Παρθένιος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀχρίδος, Ἀγιοταφῖται Ἱερεῖς, ὧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, ὁ ἐφημέριος τῆς Ρωσοφώνου Κοινότητος τοῦ Πατριαρχείου εἰς Ὁρεινὴν π. Νικολαΐ καὶ ὁ π. Ἰωάννης τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας, ἕτεροι ἱερεῖς ἐκ πολλῶν Ὁρθοδόξων χωρῶν, ψαλλόντων δεξιὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Ἱεροδιακόνου π. Συμεὼν καὶ ἀριστερὰ τοῦ κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου μετὰ τῶν μαθητῶν τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καὶ τῇ συμπροσευχῇ ἀθροῦς πλήθους προσκυνητῶν.

Μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τό Καθολικόν ἠκολούθησεν ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ κατὰ τό ἐξῆς Τυπικόν:

Ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τοῦ Καθολικοῦ ὁ Μακαριώτατος ἠὺλόγησε τὴν Ἀγίαν Εἴσοδον καὶ ἡ λιτανεὶα ἐπορεύθη, τῆς Α.Θ.Μ. προεξαρχούσης ἐν συμμετοχῇ Ἀρχιερέων, Ἱερέων καὶ διακόνων καὶ τοῦ λαοῦ ἀκολουθοῦντος, πρό τοῦ Ἁγίου Κουβουκλίου ἀριστερὰ διὰ τῆς Ἀγίας Ἀποκαθηλώσεως εἰς τό παρεκλήσιον τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Ἐκεῖθεν κατῆλθεν εἰς τό Σπήλαιον μετὰ τό θυμίαμα τοῦ Ἱεροῦ τῶν Ἀρμενίων καὶ τοῦ Θρονίου τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Ἐν τῷ Σπηλαίῳ τῆς Εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἔλαβε χώραν ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ κατὰ τό Τυπικόν τῆς Ἐκκλησίας, ἐψάλη τό «Σῶσον Κύριε τὸν Λαόν σου» τρίς, ἐναπετέθη ὁ Τίμιος Σταυρός μετὰ τοῦ τιμίου Ξύλου εἰς τὴν θέσιν τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ καὶ ἀνυψώθη πρὸς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος καὶ ἀκολουθῶς ἐψάλη τό «Ὁ Ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως» καὶ «Τὸν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καὶ τὴν Ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν

δοξάζομεν» καί προσεκύνησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καί ὁ κ. Γενικός. Ἐκεῖθεν ἡ λιτανεία ἐξῆλθεν καί διελθοῦσα διὰ τοῦ Ἑπτακαμάρου ἐπορεύθη τρίς περίξ τοῦ Ἁγίου Τάφου, τοῦ Τιμίου Ξύλου βασταζομένου ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῆς Α.Θ.Μ. καί τῶν Ἀρχιερέων καί ἀκολουθῶς ἀνῆλθεν εἰς τόν Φρικτόν Γολγοθᾶν.

Ἐνταῦθα ἔλαβε χώραν καί πάλιν ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος διὰ τόν ἁγιασμόν τῶν πιστῶν καί τῆς κτίσεως ὅλης.

Τῆς τελετῆς τῆς Ὑψώσεως ὁλοκληρωθείσης, ἐτοποθετήθη ὁ Τίμιος Σταυρός ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης τοῦ Γολγοθᾶ καί προσεκύνησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καί ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καί ἔλαβον οἱ πιστοὶ ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ Τιμίου Σταυροῦ διὰ τόν ἁγιασμόν αὐτῶν ἐν εὐχαριστίᾳ καί δοξολογίᾳ πρὸς τόν Θεόν.

Ἦκολούθησεν ἄνοδος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἔνθα παρετέθη νηστήσιμον κέρασμα, καί ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Τρόπαιον γάρ Χριστοῦ ὁ σταυρός· ἅπαξ μὲν παγεῖς αἰεὶ δαίμονας τρεπόμενος. Ποῦ γάρ εἶδωλα καί ζῶων ματαίων οἱ φόνοι; Ποῦ δέ ναοὶ καί τῆς δυσεβείας πῦρ; Ἐσβέσθη πάντα δι' ἓν ἅγιον αἷμα καί πέπτωκεν. Καί ἔστι σταυρός πολυδύναμος δύναμις, βέλος ἀόρατον, φάρμακον αἵνιον, πληγὴ λυσίπονος, ἐπονείδιστος δόξα» λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοὶ Ἅγιοι Πατέρες καί ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ καί προσκυνηταί,

Σήμερον ἡ νέα σκηνή, ἡ ἁγία δηλονότι Ἐκκλησία, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνέδειξε «παράδεισον νοητόν» ἐορτάζει τὴν παγκόσμιον Ὑψωσιν τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐπῆλθεν ἡ σβέσις καί ἡ πτῶσις τοῦ ξύλου τοῦ τῆς γνώσεως.

Τό παγκόσμιον ὄντως καί ἐξαίσιον τοῦτο γεγονός ἐώρτασε ἐν εὐχαριστιακῇ συνάξει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου, τοῦ ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἐλένης εὐρεθέντος Σταυροῦ ὡς καί ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς πήξεως τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, τοὔτέστιν ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἐσταυρώθη, ἡ ἁγία τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία, τῇ συμμετοχῇ Ἀρχιερέων καί ἱερέων τῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί τῇ παρουσίᾳ εὐλαβῶν προσκυνητῶν.

«Τρόπαιον γάρ Χριστοῦ ὁ σταυρός ... ἐσβέσθη πάντα δι' ἓν ἅγιον αἷμα καί πέπτωκεν», κηρύττει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Καί τοῦτο, διότι ὁ Υἱὸς καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, «ὁ Χριστὸς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμόν ἡγήσατο τό εἶναι ἴσα τῷ Θεῷ, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καί σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ· διό καί ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καί ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τό ὑπὲρ πάν ὄνομα», (Φιλιπ. 2,6-9), κατὰ τὸν Θεῖον Παῦλον.

Διὰ τῆς μέχρι θανάτου ταπεινώσεως Αὐτοῦ, θανάτου δὲ σταυροῦ, «ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ θανάτου τῆς φθορᾶς», (Πρβλ. Ρωμ. 8,2). Ἰδοὺ λοιπόν ἡ πολυδύναμος δύναμις, τό ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου, τό

ἄϋλον φάρμακον καί ἡ ἐπονείδιστος δόξα, ἀλλά καί ἡ ὡραιότης τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι τεθεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ θυσιαστικοῦ καί σταυρικοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Τούτου ἕνεκεν ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν τῆς δυνάμεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καί διὰ τοῦ Σταυροῦ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐνίκησε τὸν διάβολον καί παρέσχε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν εἰρήνην Αὐτοῦ. Οὗτός ἐστι «ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καί τῆς εἰρήνης», (Β΄ Κορ. 13,11). Διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Σταυροῦ αὐτοῦ ὁ Χριστός εἰρηνοποίησε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς καί τὰ ἐν οὐρανοῖς (Πρβλ. Κολ. 1,20) κηρύττει καί πάλιν ὁ σοφὸς Παῦλος.

Ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου καί ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τούτέστιν τοῦ Χριστοῦ, μᾶς καλεῖ, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὡς πιστὰ μέλη τοῦ σώματος Αὐτοῦ, ἵνα ἀγωνισθῶμεν ἀφ' ἑνὸς μέν, κατὰ τῶν προσωπικῶν παθῶν ἡμῶν καί ἀφ' ἑτέρου ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τῆς Μιάς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀκούοντες εἰς τό παράγγελμα τοῦ μακαρίου Παύλου, «σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης», (Ἐφ. 4,3).

Μετά δέ τοῦ ὕμνωδοῦ εἵπωμεν: «Σταυρός ὑψοῦται σήμερον, καί κόσμος ἀγιάζεται· ὁ γάρ Πατρί συνεδρεύων, καί Πνεύματι Ἁγίῳ ἐν τούτῳ χειρὰς ἀπλώσας, τὸν κόσμον ὅλον εἵλκυσας, πρὸς τὴν σὴν Χριστέ ἐπίγνωσιν· τοὺς οὖν εἰς Σέ πεποιθότας, θείας δόξης ἀξίωσον», καί δὸς τὴν εἰρήνην ἐν τῇ περιοχῇ ἡμῶν καί εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα. Ἐτη πολλά καί εἰρηνικά. Ἀμήν».

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας